

เพื่อรักษาชีวิตประชาชน “คนสูไฟ” ยอมพลี!

จากเหตุการณ์แผ่นดินไหว 9.0 ริคเตอร์ ตามมาด้วยคลื่นสึนามิสูง 20 เมตร ถล่มภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2554 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตและ สูญหาย รวมแล้วมากกว่า 24,500 ราย สร้าง ความโศกสลดสุดประมาณไปทั่วพื้นพิภพนี้ แต่ ภายใต้งาทะมินของโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่ของ มวลมนุษยชาติแห่งศตวรรษที่ 21 ยังมีวีรกรรม ของผู้ที่ยอมสละชีวิตของตัวเองเพื่อให้ผู้คนอีก หลายพันรอดพ้นจากมหันตภัยซึ่งสมควรจารึก ไว้ให้เป็นที่ยึดจำไปอีกนานแสนนาน

สำนักข่าว AFP รายงานจากเมืองโอสึชิ (Otsuchi) เมืองเล็กๆ ริชายฝั่งทะเลของจังหวัด อิวาเตะ (Iwate) ก่อนคลื่นยักษ์สึนามิจะพัดถล่ม

ซากรถดับเพลิงของสถานีเมืองโอสึชิ

โทรู ซูซูกิ (Toru Suzuki)

หมู่บ้านชาวประมงที่อยู่ติดทะเลกระทั่งจมหาย ไปกับสายน้ำ **ฟูจิโอะ โคชิตะ (Fuji Koshita)** นักดับเพลิงอาวุโสประจำสถานีดับเพลิงโอสึชิได้ ขึ้นไปบนหลังคาแล้วตีระฆังเตือนคนในหมู่บ้าน ให้รีบหนีขึ้นไปบนที่สูง แน่แน่นอนว่า ผู้คนจำนวน นับไม่ถ้วนรอดชีวิตเพราะเสียงระฆัง แต่ก็ต้อง แลกด้วยชีวิตของผู้ตีระฆังนั้น!

ฟูจิโอะวัย 58 ปี หนึ่งในสมาชิก 28 นาย ของสถานีดับเพลิงโอสึชิหน่วยที่ 1 รุดไปยังสถานี ในตอนบ่ายวันที่ 11 มีนาคม หลังจากรับรู้ด้วย ตัวเองว่าได้เกิดแผ่นดินไหวอย่างรุนแรง แต่เมื่อ ไปถึงปรากฏว่าไฟฟ้าดับ ส่งผลให้หวนเตือนภัย ไม่ทำงาน ท่ามกลางความสับสนอลหม่านหลัง แผ่นดินถูกเขย่ารุนแรงจนแทบจะทรงตัวขึ้น ขึ้นไม่ได้ ทันใดนั้น **โทรู ซูซูกิ** วัย 41 ปี นักดับเพลิง รุ่นน้องวิ่งตรงมายังสถานีเพื่อช่วยปฏิบัติการกัก เตือนภัย แต่ฟูจิโอะโบกมือไล่พร้อมตะโกน

เสียงดัง **“นายไปซะ อย่าเป็นห่วงฉัน”**

ฟูจิโอะถือระฆังเก่าๆ ไว้ในมือ ระฆังที่เก็บ ไว้ในห้องพัสดุเพื่อสำรองไว้ใช้เมื่อหวนเตือนภัย ทำงานด้วยไฟฟ้าขาร์ตหรือขัดข้อง จากนั้นปีน ขึ้นไปบนหลังคาอาคารสถานีแล้วลุกขึ้นยืนตี ระฆังอย่างไม่มียั้งมือ

“เสียงระฆังดังมาก ได้ยินไปทั่วหมู่บ้าน”

โตโตะ ยามาซากิ วัยรุ่นอายุ 16 ปี เล่าเหตุการณ์ **“นักดับเพลิงช่างกล้าหาญจริง ๆ ผมภูมิใจใน ตัวเขามาก”**

เสียงระฆังดังก้องกินเวลาหลายนาที่จน กระทั่งคลื่นยักษ์ถาโถมจากเส้นขอบฟ้าเข้ามา ถึงชายฝั่งกวาดสรรพสิ่งรวมทั้งสถานีดับเพลิง โอสึชิและร่างของฟูจิโอะหายวับไปกับกระแสน้ำ ที่สูงกว่า 15 เมตร!

“ผมคิดว่าเขาปรารถนาอย่างแรงกล้าที่ จะช่วยชีวิตผู้อื่นจึงพยายามสุดความสามารถ

“เพื่อช่วยคนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้” โทรู กล่าวสุดดี “ฟูจิโอะเป็นบุคคลทรงคุณค่าและน่า นับถือ เขาก็เหมือนกับคนญี่ปุ่นสูงวัยทั่วไปที่มี ศีลธรรมสูงส่ง เขาชอบเล่าถึงอุดมการณ์ของนัก ดับเพลิงให้พวกเราฟังเป็นประจำ”

จากปากคำเพื่อนร่วมงานของฟูจิโอะ เขา เหมือนกับละเมียดคำสั่งสอนของตัวเองที่เคยพร่ำ บอคนักดับเพลิงรุ่นน้อง **“ไม่กี่วันก่อนหน้า เขา เพิ่งย้ายกับผม ‘อย่าตาย นักกู้ภัยต้องมีชีวิตอยู่’ (เพื่อคนอื่น)”** อากิระ ซาซากิ วัย 32 ปี กล่าวเสียงเคร่งกับผู้สื่อข่าว

“วันที่ 11 มีนาคม ผมยุ่งอยู่กับการชี้ทาง ให้คนงานโรงงานจำนวนหนึ่งขึ้นไปบนที่สูง ผม พยายามตะโกนเรียก เขาตอบกลับมา “ขอโทษ ฉันทตามนายไปไม่ได้ ฉันทมีหน้าที่ดูแลตรงนี้ ฉันท ไม่เป็นไรหรอก รีบไปช่วยคนอื่นเถอะ”

“เขาอยู่แนวหน้าทุกครั้งที่มีการเตือนภัย สึนามิในเมืองนี้ นี่เป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ของเมืองเรา เขาสอนหลายอย่างแก่พวกเรา แต่ พวกเราก็ต้องการเรียนรู้จากเขาอีกมากมาย”

ช่วงเวลาที่ภัยพิบัติ นักดับเพลิงของสถานี จำนวนหนึ่งทำหน้าที่อพยพชาวเมือง โดยเฉพาะ คนชราและผู้พิการช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ต้องถึง ชั้นแบกหามกันขึ้นไปยังที่ปลอดภัย ส่วนที่เหลือ ตรงไปยิงกำแพงกันสึนามิเพื่อปิดประตูน้ำที่มี ทั้งหมด 12 แห่ง แต่คลื่นมฤตยูที่ถาโถมเข้ามา มีความสูงเกินกำแพงกัน ดังนั้นน้ำทะเลปริมาณ มหาศาลเกินคาดคิดจึงทะลักล้นท่วมทั้งหมู่บ้าน

กระทั่งมองไม่เห็นแม้แต่ยอดหลังคา

แต่ฟูจิโอะไม่ใช่นักดับเพลิงสถานีโอสึชิ รายเดียวที่เสียชีวิตจากสึนามิ ยังมีอีก 7 นายที่ ประสบชะตากรรมเลวร้ายเช่นเขา

“สถานีโอสึชิของเราตั้งมากกว่า 100 ปี ครั้งนี้เราสูญเสียประมาณค่าไม่ได้ แต่ก็ถือว่าเรา ทำภารกิจได้อย่างสมบูรณ์แบบในการบรรเทา ทุกข์และช่วยชีวิตประชาชน” มิเนะโอะ โอบุชิ ชายวัย 61 ปี นักดับเพลิงอาวุโสสูงสุดของสถานี กล่าวอย่างภาคภูมิใจ

ต้นเดือนเมษายน เมืองโอสึชิได้ประกาศ ตัวเลขผู้เสียชีวิตซึ่งมีทั้งสิ้น 540 ราย ผู้สูญหาย มีถึง 1,051 ราย จากจำนวนประชากรทั้งหมด 15,000 คน ขณะที่ตัวเลขรวมทั่วประเทศญี่ปุ่น มีผู้เสียชีวิตเกิน 10,000 ราย และสูญหายอีก กว่า 13,000 ราย

ในส่วนของการครบครันนักดับเพลิง มีความรู้สึกหลากหลายกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

“พวกเขา (นักดับเพลิง) เป็นที่พึ่งของ ประชาชน การสูญเสียจึงน่าเศร้าเป็นอย่างยิ่ง” **คูมิโกะ ซุซูกิ** วัย 42 ปี ภรรยาของนักดับเพลิงที่ ออกเวรในวันสึนามิพัดกระหน่ำเมือง “ถ้าสามี ฉันทันทีหยุดพัก เขาต้องไปที่สถานีอย่างแน่นอน” เธอเอ่ยแล้วหยุดไปครู่หนึ่งก่อนพูดเสียงแผ่วเบา “ฉันมีสามีเป็นนักดับเพลิง นั่นคงเพียงพอแล้ว ฉันทจะไม่ยอมให้ลูกชายทำอาชีพเดียวกับพ่อของ เขาอย่างแน่นอน”

อย่างไรก็ตาม นักดับเพลิงหนุ่มๆ ที่รอด ชีวิตยังไม่หยุดปฏิบัติงาน แม้จะเสียสมาชิกของ สถานีไปถึง 1 ใน 3 แต่งานช่วยชีวิตประชาชน ยังต้องดำเนินต่อไป

“ผมจะไม่เลิกเป็นนักดับเพลิงไม่ว่าจะเป็น ตอนนี้หรือตอนไหน เพราะผมต้องการสืบสาน อุดมการณ์ของผู้ที่จากไป” **ยูกิ คาวาบาตะ** วัย 22 ปี นักดับเพลิงอายุน้อยที่สุดของสถานีเอ่ยขึ้น “เราสูญเสียบ้านและทรัพย์สิน แต่เรายังมีชีวิต

ผู้คนอีกมากมายที่จะต้องปกป้อง” พูดถึงตรงนี้ เพื่อนนักดับเพลิงที่นั่งอยู่ด้วยต่างพยักหน้ารับ

“ถ้าพวกเราหยุดก็เท่ากับว่า พวกเรา ยอมจำนนต่อภัยพิบัติ” นักดับเพลิงอีกรายหนึ่ง ซึ่งยึดเครื่องแบบจากเพื่อนมาสวมใส่เนื่องจาก ชุดของเขาถูกน้ำพัดหายไป กล่าวอย่างมุ่งมั่น **“เราไม่ต้องการให้ความตายของเพื่อนพ้อง น้องที่นักดับเพลิงเป็นความสูญเสียเปล่า”**

ขณะรายงานข่าว สถานีดับเพลิงชั่วคราว ของพวกเขาถูกตั้งขึ้นอย่างง่าย ๆ บนเนินเขา เป็น เต็นท์ที่มีราวเหล็กกันข้างหน้าและมีป้ายกระดาษ เขียนตัวอักษรคันจิขนาดใหญ่อ่านได้ใจความว่า **“สถานีดับเพลิงโอสึชิหน่วยที่ 2” (Second Otsuchi Fire Unit)** แต่หน้าเศร้าใจ จนถึงวันนี้ยังไม่พบร่างของฟูจิโอะ โคชิตะ แม้ทุกคนทำใจได้ **“ไม่มีเขาก็คงแล้วที่โอสึชิ”** แต่อย่างน้อยขอให้ ได้รับรู้อย่างเป็นทางการ **“เขาได้ไปสู่สุคติ”** มิใช่ **“ผู้สูญหาย”** ซึ่งไม่มีวันได้พบกันอีกชั่ววันจันทร์

มิกิ เอนโดะ ปฏิบัติหน้าที่จนวินาทีสุดท้ายของชีวิต

มิกิ เอนโดะ (Miki Endo)

มิกิ เอนโดะ (Miki Endo) วัย 25 ปี และ เพิ่งแต่งงานไม่ถึงปี ทำหน้าที่ประกาศเตือนภัย สึนามิผ่านระบบเสียงตามสายของเทศบาลเมือง มินะมิซันริคุ (Minamisanriku) จังหวัดมียากิ (Miyagi) ซึ่งมีประชากร 17,000 คน ในวันที่ 11 มีนาคม เธอเร่งรีบให้ชาวเมืองรีบหนีขึ้นไปบน ที่สูงขณะตัวเองนั่งพูดอยู่ในห้องส่งกระจายเสียง ของสำนักงานศูนย์ปฏิบัติการเหตุฉุกเฉินโดยไม่มี ที่ทำจะขยับตัวหนีไปไหน

ซากอาคารที่เธอปฏิบัติหน้าที่จนถึงวินาทีสุดท้าย

ผู้คนทำตามคำแนะนำของเธอจึงมีชีวิตรอดจนถึงวันนี้ แต่เธอกลับสูญหายไปตั้งแต่นั้น วันที่ส่งเสียงเตือนภัยประชาชนจนถึงวินาที สุดท้ายก่อนสำนักงานจะถูกสายน้ำกลืนหายไป ทุกคนในครอบครัวตมหาเธอทุกแห่งหน แม้เมืองจะเต็มไปด้วยซากปรักหักพัง พวกเขาไม่เคยสิ้นความพยายาม แม้จะทำใจไว้แล้วว่า เธอไม่มีชีวิตอยู่แล้ว แต่ขอให้ได้เห็นร่างเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อส่งเธอสู่สวรรค์

จนกระทั่งวันที่ 2 พฤษภาคม เจ้าหน้าที่พบร่างไร้วิญญาณของเธอ ยืนยันจากผลการ

ตรวจสอบ DNA และหลักฐานสร้อยข้อมือที่สามี ชื้อให้ซึ่งเธอใส่ไม่เคยถอดออกแม้แต่ครั้งเดียว

พ่อของเธอเล่าด้วยน้ำตา “ช่วงเกิดสึนามิ ผมได้ยินเสียงประกาศของเธอตลอดเวลา เธอ กระตุ้นให้ทุกคนรีบหนีเอาตัวรอด ผู้คนทำตาม ที่เธอบอกรวมถึงตัวผมด้วย เมื่อถึงจุดปลอดภัย ผมพูดคนเดียวเบา ๆ ขอบใจมากลูกรัก พวกเรา พันเคราะห์เพราะเธอช่วยແທ້ๆ แต่นึกไม่ถึงว่า กลับเป็นตัวเธอเองที่ต้องจากไปไม่มีวันกลับ”

พวกเราขอให้เธอไปสู่สุคติและเกิดใหม่ เป็น “นางฟ้ามิกิ เอนโดะ”